

и прч. а моми по сѣдѣнки, тамъ сж сега купове отъ сжборени недоизгорели кѣщи, отдѣто още димъ са дими. Тамъ дѣ гайди, кавале и свирки са чуваха, сега гладни вѣлци грозно виятъ. Тамъ дѣ край селско огнище въ това зимно време са чуваха задружни невинни разговорки, сега едвамъ тукъ тамъ, вѣрху развалини, въ черна колибка бѣлобродъ старецъ, съ отхрванитѣ си дребни внучки, жжне, плаче и оплаква; че кого по-прѣди? Да ли загубенъ спнъ, да ли млада поробена снаха, да ли открадена млада хубавелка мома, или загинале млади момченца и момиченца?.. Искане и той въ земята живъ да влѣзе, но чернаго земя не приема.

Ахъ, горки майки! храните сте, кърмите сте драги рождби, че защо ли, за кого ли?

Милъ Боже! прости ма, на този рѣдъ, ако, като попитама, можа да сгрѣша съ питаніето си: Защо ли, човѣколюбче, за кои ни тѣшки грѣхове споветихме толкова тѣшки наказанія? Наистина, не отказвамъ, че много пакти, нашитѣ помежду вражди, зависти, гордости, измѣничества, предателства и други неупростими грѣхове сж изобилувале въ насъ до толкова, щото чѣсто благочестиви хора сж са чудили на твоето дълго тѣрпеніе. Нека да бжде воля твоя! нека да речемъ, че спорѣдъ нашитѣ струванія стоеше ни са и това наказание. Но пакъ прости ма сърцеедче, ако попитама: твоето праведно наказание нѣма ли ще граница? Нѣма ли за толкова клѣти старци, за толкова бѣдни майки, за толкова злочести сирачета, за толкова и толкова невинни душици, нѣма ли, божнеле милостивій, друго наказание? Твоето милосердіе, твоето благоутробіе, твоето човѣколюбіе неможиха ли да наддѣлятъ твой праведенъ гнѣвъ, та намѣсто това наказание, да проводишь другъ твой бичъ? . . .

Но да ли вече толкова изобилно пролята крѣвъ не ще би доста да измие нашитѣ грѣхове? О Боже! Да ли толкова жални риданія не сж услышани още отъ Тебе? Да ли толкова горещи молби на останалитѣ живи, не сж стигнале до подножіето на твой тронъ? Дигни, милчекъ Боже, вдигни отъ лицето на земята една та-